

Udgift. Det er jo ikke Smaasummer for den enkelte, som disse Skatter udgøre; det er gennemsnitlig over hele Landet 17 Kr. 41 Ø. pr. Td. Hartkorn. Naturligvis maatte man i Forbindelse hermed ogsaa tage Bestemmelse om en Omordning af de faste Skatter i Kjøbenhavn, Købstæderne og Handelspladserne, ophæve de tilsvarende Skatter der, nemlig Bygningsafgiften og i Forbindelse dermed Land- og Ligningsskatterne for Kjøbenhavn og Købstæderne. Det er jo naturligt, at man maatte spørge, om det var noget, man turde indlade sig paa, om man turde gøre det, og i den Henseende viste jo Regeringsforslaget Vejen. Regeringens Forslag er det første af alle dem, der have været fremsatte i Rigsdagen om Omordning af vore Skatteforhold, hvor der er taget Sigte paa Ophævelse af visse Skatter. Det var altsaa naturligt for os at overveje, om man nu skulde blive staaende derved, eller om man kunde gaa videre. Vi fandt det saare naturligt, at Regeringen var gaaet frem med en vis Forsigtighed, at den havde sagt: dette er noget nyt, og hvorledes det vil blive modtaget, er ikke godt at vide; allerede af den Grund maa vi indskrænke os til at foreslaa Ophævelse af Land- og Ligningsskatten og en Del af Bygningsafgiften. Desuden maa man ogsaa erkende, at fra en Finansministers Standpunkt, som særlig har med Kassen at gøre og skal sørge for, at den slaar til, fortjente det alvorlig Overvejelse, om det gik an at gaa saa vidt, at man opgav faste, sikre Indtægter for Staten til et Beløb af 10½ Million og i Stedet for satte saa usikre Indtægter, som Indtægten af en Formue- og Indtægtsskat altid er, især naar de faste Skatter skulde ombyttes med en Formue- og Indtægtsskat over hele Linien. Det kunde Regeringen paa Forhaand forudsættes ikke at ville; den kunde ikke gaa videre end til at anvise Vejen. Flertallet overvejede altsaa nu, om man kunde gaa saa vidt at lade Staten give Slip paa 10½ Million af sine faste Indtægter, og det kom til det Resultat, at det lod sig meget vel gøre. Flertallet var naturligvis ingenlunde blind for, at det vilde blive sagt derimod, at det stred mod alle Teorier, som ogsaa Medlemmer af Flertallet havde ved-

kendt sig, at det var egentlig forfærdeligt saaledes at ville bryde med alle Teorier. Ja, Teorier ere nu en Gang Teorier og over dem staar, som Goethe siger, Livets gyldne Træ. Det er Livets praktiske Formaal, der maa være det afgørende, og over for dem maa Teorier staa i anden Række. Og er det end en god Teori, at gamle Skatter maa siges at være gode, saa er det sikkert ogsaa en meget god Teori, at enhver Tidsalder maa indrette sit Beskatningssystem saaledes, som den anser det for rigtigt, og i det hele indrette sine Forhold efter de Krav, som denne Tidsalder stiller. Derfor gælder det ogsaa ved en Skatteordning om at undersøge, hvilke Tidens Krav ere, hvilke Ideer der har Kurs for Øjeblikket og beherske Sindene, og vi kunde da ikke ret vel være i Tvivl om, at der var noget, som havde alle Udsigter til at finde Tilslutning, nemlig naar man sagde: Lad os ligne alle direkte Skatter efter Værdien! Det maatte alle erkende at være retfærdigt. Naar man blot kunde udfinde Værdien paa rette Maade, kunde der ikke være Tvivl om, at fra Nutidens Synspunkt vilde det være det retfærdigste og rigtigste. Da man for hundrede Aar siden forberedte en ny Matrikulering, da man indlod sig paa dette at skyldsætte Ejendommene og i Forbindelse dermed indførte Bygningsafgiften i Kjøbenhavn og Købstæderne og lagde de direkte Skatter paa disse Steder, da havde Staten ikke stort andre Objekter for en direkte Beskatning, der var væsentlig ikke andet. Den senere Statsbankerot var endnu ikke indtruffen, men der var en stærk Udvikling og Forberedelse derhen imod. Papirformuen, som nu spiller en saa stor Rolle, betød den Gang næsten intet, den var baade saa ubetydelig og saa lidet egnet til at være Genstand for et virkeligt Skattepaalæg, at man ikke havde væsentligt andet end netop de faste Ejendomme at holde sig til. Disse Forhold ere nu til Dags forandrede overordentlig betydeligt, og der maa nu siges i virkelig betydeligere Omfang at være andre Objekter til Stede, hvorpaa man kan ligne Skatter, end dem, man den Gang havde. Der er nu altsaa intet at sige til, at man forsøger at lægge de direkte Skatter paa en bredere Basis.